

Uverjeni smo, da nam ni potreba še posebej dokazovati pomen tega, za blagor uradništva storjenega koraka in da dotični predlog soglasno odobrite.

Radi razdelitve čistega dobička v znesku 50.200 K 36 vin. dovoljujemo si končno Vam staviti sledeči predlog:

5 % rezervnemu zakladu v smislu § 38 pravil	2 510 kron — vin.
5 % dividenda in 1 % superdividenda na 1250 starih delnic	30.000 " — "
10 % tantiéma upravnemu svetu od 22 kron 690 kron	2.269 " — "
izredna dotacija rezervnemu zakladu	10.000 " — "
za ustanovitev pokojninskega zaklada	2 000 " — "
nagrada uradništvu	1.330 " — "
davčna rezerva	2 091 " — "

Skupaj 50.200' kron 36 vin.

s čimur je ves dobiček za leto 1901 porabljen.

(Konec prih.)

Kmetijstvo.

Ali se čebelarstvo izplača?

O tem vprašanju poroča neki slovaški čebelar sledeče: Ali se čebeloreja dandanes izplača, to se splošno zanika. Vendar jaz ugovarjam, ker sem po več nego desetletni izkušnji prepričan, da kdor se — seveda ob ugodni legi — z vso ljubeznijo in veseljem posveti in trudi s čebelami, njemu se trud primerno izplača. Še nobenega leta ni bilo dozdej, da bi mi čebeloreja bila v škodo, pač pa je saj vsakih deset let kakšenkrat bila letina za čebele jako ugodna, da, bogata. To govorim iz lastne izkušnje in priznati moram, da so mi te ljube živalice prinesle že marsikak groš. Letos (l. 1897.) dal mi je jeden panj 20 kg tekoče strdi in še 20 kg v satovju, torej 40 kg. Nekateri čebelarji dobili so še večji pridelek, ali mislim, da je že to zadosti. Z drugih panjev sem dobil primeroma okoli 20 kg, ne vračunši, kar sem oddal za hrano slabjšim panjem. Ali ni to lepa plača za lahko delo in prijetno skrb, ki ga prizadene čebelarstvo?

Seveda, kdor nima veselja k temu in opravlja posel čebelarja le, kadar utegne, njemu ne uspevajo čebele, kakor bi ob umnem oskrbovanju. „Komur se lení, temu se ne zelení“, pravi pregovor.

Da se nam čebelarstvo izplača, treba se je te stroke z vso skrbjo poprijeti. To pa se zgodi, če se čebelar začetnik o čebeloreji najprej dobro pouči, potem še le začne čebelariti. Marsikateri škodi in izgubi, ki bi ga, začetnika, sicer doletela, bode se lahko izognil. Prvi pouk lahko najde iz knjig, ali iz ust in kazanja umnih čebelarjev, drugo ga bode potem učila skušnja.

Čebeloreja pa ni le samo za dobiček, nego ona dela človeku tudi veliko zabave. Kako prijetno je v spomladi in po letu sedeti ob ulnjaku ter opazovati nebroj marljivega drobiža, ki s šumom svojih drobnih perutnic se vrvi pred panji s tako naglico in marljivostjo, kakor da bi ta čas imela vedno „sejm“. Pa imajo res sejm ob lepem vremenu, ker v tem času obišejo po milijone cvetk, od katerih — sicer brezplačno — odkupujejo žlahten sok — strd. Ta velja potem prvič čebelarju v plačilo za trud, potem pa ljudem sploh v porabo za zdravila in razne slaščice. Te sladnosti bi človek nikakor ne mogel dobiti in uživati, da mu ni stvarnik dal v pomoč drobno živalico — čebelico.

Pa še nekaj pospešuje razvitek čebelarstva, namreč to, da se v začetek te stroke ne potrebuje velikega kapitala. Od začetka začne čebelar le s par panji, polagoma se mu sami pomnožijo, da je poln ulnjak. Seveda, kakor rečeno, velja to v kraju, kjer lega in priroda čebelam ugaja. V lepem, cvetja polnem kraju se čebele gotovo dobro ponašajo. Ker ne vprašujejo, čegava je ta ali ona gredica, njiva, log ali drevje? Vse jim je prosto, kakor nobenemu drugemu. Saj pa tudi nedolžno obirajo in izvršujejo svoj posel, da se jim od nikogar ne more očitati kaka škoda.

Najbolj pa ugaja čebeloreja takim, ki imajo delo vedno doma, da so pri roki, kadar treba streči čebelam, zlasti pri rojenju, ob času krmljenja itd. Tak jih tudi lahko opazuje, da zve kmalu za vsak pogrešek, ki se godi v ulnjaku, kar se večkrat zgodi. Zamudi se morda tuintam kako urico časa, ali to mu povrnejo čebele v jeseni, kadar imajo polne panje sladkosti.

Pohorski.

Poučni in zabavni del.

S n e g.

Slika s Korotana.

Spisala Gabrijela Preissova. Prevel A. Dulan.

Lukež ni imel navade, šumno prihajati in zapirati duri, a storil je to nalašč, da bi domači spoznali, da mu je lahko pri srcu, tako povsem dobro in svobodno.

Po večerji je vstal, snel z letve nad seboj klobuk in gledaje samo srpo k durim, rekel je tiho: „Tako, lahko noč! Kogar že zjutraj ne vidim, naj se ima tu dobro . . .“

Z rodovine mu nihče ni več odgovoril; kajti tudi že mati je bila premagana od odgovarjanja in vzdihovanja. Od nedelje, ko se je Luka vrnil iz cerkve, kjer je moral slišati prvi oklic Franjice Borovčeve, delal je materi skrb in muko. Često je bil vznemirjen, užaloščen do joka. Zdelo se mu je, da suhi listi, po vetru pred njim k zemlji poletavajoči in šu-

meči, z njim vzdihujejo in se nagibajo nekam k poginu. Dozdeval se je kakor nalomljen, niti v hoji se ni mogel ravno držati, silni veter stresel je vitko njegovo postavo, kakor malega dečaka.

Kadar je prišel na vrh ceste in se je pred njegovimi očmi na spodnjem delu pogorja razprostiral borovi klin s pohištvom, katerega štiri sprednja okna so bliščela v poldnevem solncu, razlil se je v njem srd v trpkem spominu, da bodo sedaj že njegovi domači imeli pokoj . . .

Od matere počenši do najmlajše sestre Zefke so mu vsi očitali in ga dražili, da je hodil za Franjico. Opravljali so jo, kakor kakšno pastirico. Denarja imela je malo na posestvo za izplačevanje drugih („res to je bilo glavno“ — oponašal je bridko Luka) razuma malo, moči k delu malo, krasoto in dobrot so ji zanikavali. Brat vojak se je posmehoval, da ima lase kakor lisica (oh, kako glupo je to razumel — ravno ti lasje bili so na Franjici najlepše) in je trdil, da ne zna dobro plesati, da skaklja kakor kraljik, kar tudi ni bilo resnično. Drugi brat je rekel, kadar je hotel Luko razdražiti: „Idi raje za to zmrznenko“. S tem je meril na okoliščino, da je bila Franjica nežne drobne postave. Že je i nedorasla sestra Zefka pokazovala željo pazeč in prežeč, kje in kako se je Luka s Franjico sešel, in potem je to ovadila materi, katera je zbog tega takoj začejala prepir.

Luka seveda vso to nemilost svoje rodovine Franjici zamolčati ni vedel. Komu drugemu bi tudi mogel potožiti, nego njej? Franjica poslušala ga je pokojno do konca, ni se zasolzila, niti na te razne ji prisojene hibe odgovarjala. Ta njena mirnost in stanovitnost sta Lukeža tešili; zagledala se je samo v zemljo in rekla: „Saj jaz se vam ne vsiljujem! A imel bi svojim ljudem reči, da svobodno dekle more v poštenosti govoriti s komur hoče . . .“

„Naši pa rečejo, da Franjica si razumna — da, ta je jako razumna“! mislil si je Luka.

Od nekega časa nosila je Franjica vender jezo v srcu, da ji že Lukova mati, kadar sta se srečali, niti zahvalila ni se za pozdrav. „To se ne dela niti najhudobnejšemu človeku“ — jezila se je devojka, in že od te dobe vsak čas ljubljencu predbacivala: „Prosim te, zakaj k nam hodiš, ko ti to vaši za zlo jemljejo? Imej vender razum“.

Luka se je samo zasmehljaj, mislil si je pokojno, da je vender nihče na svetu ne more ukovati v sužnjost ali zapreti v kamrico. Bilo je samo treba zaprek pretrpeti in prebiti. Ali da tega ni znal ljubljenci reči, da ni njej, tej razumnej, katera je mogla vse bolje naprej vedeti, nego on, povedal, da bi se za nič ne brigala in ostala njemu verna! Sedaj je to grozno obžaloval.

Pred žetvami odšla je Franjica k babici na štirsko stran; popotovala je k nji vsako leto, da bi jej v najnujnejšem času pomagala, in je ostala tam

tri, štiri tedne. Luka se je teh praznih letnih večerov brez Franjice že od spomladi bal, a tem žalostneje mu je bilo, da se je deva morala naglo odpraviti, ne da bi se pri njem poslovila in ž njim dogovorila, na kakšen način se bodeta dopisovala. Pustila je Lukata samo po tovarišici, tesarjevi Katri, stokrat pozdraviti, a na noben način naj bi za njo ne pošiljal pisem, dokler mu ona na znanje ne da.

Preteklo je pet, šest nedelj, a Franjica ni pripotovala nazaj — ni poslala obljubljenega poročila. Luka je hodil kakor zgubljen; po delu v poletnih večerih je jedino le lovil in zopet spuščal zelene konjiče po potu, odhajale z doma na določeno stran do negotovega cilja.

Tako je vsak večer v suhem in v dežju porabil uro za pot še čez Trudnovo, kjer so stanovali Borovčevi. Tam je zakrivaje se za vrtom, odtrgovaje in mencaje v prstkih glogove listke, potrpežljivo čakal, da bi videl v bližini koga iz družine ali malih sester in bratov Franjičinih, da bi jih vprašal, so li že dobili pismo, da pride najstarejša jutri ali pojutrašnjem.

Do stavbe se ni upal. Čutil je, da ga letos Borovčevka dvakrat ni pozdravila in Borovec imel je razum tega vedno to navado pri vsakem Lukeževem posetu s takovim čudnim pogledom vprašati: „Kaj ste nam dobrega prinesli“? Luko niti kot znanca ni tikal.

Dan je zbežal za dnevom, dnovi so se krajšali, in že Luki niti ti glogovi listki niso preostali v kračenje dolgega časa — vsi šo že popadali.

Franjica ni prišla, ali Lukova rodbina, ne vedoč, kaj se godi, mučila, zbadala in grozila je dalje — Luka že tega niti poslušal ni . . .

Tu je prišla k njim v soboto opoludne z nekim izgovorom Katra tesarjeva, govorila je to in ono in je v jednomer samo hotela, da bi ji šel Luka pokazat golobe. Vender je bil Luka nepripravljen, zdelo se mu je, da Katra to željo že četrtočas samo tako za šalo ponavlja; pojmil in zarudel je stoprav, ko je za materinim hrptom povzdignila pepelnasto pi-semce in zamižgetala z očmi. Seveda si že ni mogla pomagati, da je to zapazila tudi štirinajstletna Zefka.

„Tako pojdi Katra, pogledat golobe“ — pozval jo je konečno Luka tresočim se glasom in hitel že sam napred iz durij izbe.

Zefka je pogledala na Katrini roki stopivši nekako na prstke, in ko je ona krenila za Lukatam, hitela je tudi urno z njo. Vzboj tega se je Katra na pragu odločila: „Ali polagoma nastaja že večer — da bi bila že doma. Ne bi li mogel me, Luka, košček pota sprevoditi“?

„Saj imam tudi ravno na to stran pot“ trdil je Luka in se je že samo tako v domači kratki suknji pridružil devi. Ko sta izgubila stavbo izpred očíj, oddala je Katra molče Lukatu pismo; ni bilo treba povedati, od koga prihaja.

Luka obrnil je je na dlani; pozdravilo ga je tako divno pepelnasto to pisemce, dasi je imelo zadej na ovitku zelenkasto vigneto z besedami: „Pozdrav z daljine“. Ali vendar se je Luka nasmehljaj, vtaknil pismo v žep, in iz hvaležnosti prišlo mu je na misel, da Katro dober kos sprevodi . . .

„Nečeš si tega takoj prečitati“, omenila je tiho Katra.

„Oh ne“ — nasmehljaj se je zopet Luka. „Prej te daleč sprevodim, za to, ker si se sama upala na to dolgo pot“.

Prosila me je za to — poslala mi je tudi pismo kot svoji najboljši tovarišici, pravila je Katra in je zapored govorela s takovim nizkim glasom, s kojim se vzbuja sočut in zaupanje.

Ali Luka ni bil v tem položaju, da bi se s kom o Franjici pogovarjal — ni hotel izgovoriti niti njenega imena. Zdelo se mu je, da to dolgo njegovo brezuspešno čakanje in vse žalovanje po nji se more očitovaje zaupati samo mej njima, vzbog tega je tudi njeno pismo le v samoti mogel prečitati. Počel je razkladati nekaj s cela družega, vsakdanjega, ali konečno se je prijateljsko zagledal na malo, čokasto Katro, kako hitro podviza korake proti domu, in da je to daljno pot sem in tja rada dokončala za njega in Franjico. In tu se ga je polastila takova hvaležnost in spoštovanje k tej neznatni nelepi Katri, da bi jej takoj roko poljubil za njeno požrtvovalno zvestobo. Takova misel bila je mej njima seveda samo za smeh, ali vendar jo je Katri moral zaupati iz hvaležnega srca.

„Začudimo se, roko bi mi poljubil kakor kakš-nemu visokovrednemu gospodu“, zasmijala se je deva smelo, — „ali poljuba bi mi kot možko podoba dekletu vendar ne dal. Ali za to sem jaz malo lepa“!

Saj ti bi se sama ne dala poljubiti“! — obrnil je Luka njeno opombo, da bi v nji ne ostala jeza.

„Zakaj ne“! rekla je Katra z gotovostjo. „Imajo-li uživati samo druge“?

„Tu se je v Luki vzbudila srčnost: „Tako to dokaži“! vskliknil je odločno.

Česar se Luka v istini ni nadejal, Katra ostala je molčeča. Povesila je v gostem mraku oči in čakala. „Bila bi to njena sramota, ko bi je sedaj ne poljubil“. — mislil si je Luka in nagibaje se k devi navzdignil je s dlani njeno obličje in se dotaknil hlastno njenih ustnic. To smatraj torej za verno donašanje tega pisma — rekel je potem in dodal troho zmočeno: „Ali Franjici tega ne smeš povedati, mogla bi iz tega nastati glupost“.

Katra ni odgovorila, dokler nista prehodila pri-lično 100 korakov. Ta se je ozvala nekako žalostno: „Kaj bi že imela Franjica o tem kaj govoriti“.

„Istina — nič“ — nasmehljaj se je Luka. „Ali veš“ — dostavil je resneje, — „ona bi o naju rekla, da to ni razumno —“

„Veš kaj, Luka“ — počela je z nova žalostno Katra — „za jedno te hočem prositi. Kadar prečitaš pismo, katero sem ti prinesla, ne spominjaj se me v zlem smislu. Jaz za nič ne morem — jaz na njenem mestu bi ti tega ne mogla storiti, ko bi me do najpoznejše smrti ne mogel vzeti“.

Luka se je ustavil, sedaj že ni mogel dalje iti. Voščil je ji naglo lahko lahko noč, in komaj se je obrnil, jel je polagoma vleči pismo iz žepa. Zdelo se je tako gorko in težko . . . Zakaj to? Obrnil se je še, je-li se za njim tesarjeva Katra ne ozira . . . Ne — o tej že ni bilo ne duha ne sluha. S tako neokret-nimi, težkimi prsti počel je trgati ovitek v levici pismo trdno stiskaje, ker mu je prihajalo na misel, da mu more pasti z rok, zibniti. Konečno izvlekel je popisani listek, ali tu je tudi zapazil, da že ni možno razločevati pisave; bila je že okoli in okoli popolna tema. Trepetajoč prehodil je zopet kos pota, in pa mu prišlo na misel, da ima pri sebi klinček. Ustavil se je in opiraje se na brezo, izvlekel je škatljico s klinčki iz žepa in užgal srečno dve k sebi pritis-njeni glavici.

Ali pripravljeni listek bil je s pismenkami doli obrnjen. Obrnil ga je počasi, kakor da bi si pre-kliceval zaporedoma kako silo na pomoč, in je pre-gledal najvzgornejšo vrsto.

„Hvaljen bodi Gospod Jezus Kristus. Ljubi Luka“!

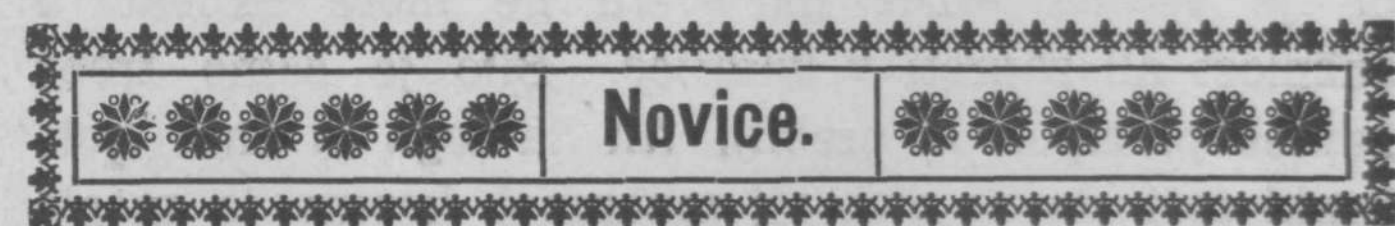
Zapalke ugasnile so pred časom, s tresočo se roko užgal je Luka novi dve.

„Kadar dobiš to pismo v roke“ — čital je dalje — „poteši naj Te Gospod Bog, da bi ne bil žalosten. Dajem Ti na znanje, da sem slušala babico in rodi-telje in bodem imela oklic . . .“

Svetilo je z nova ugasnilo, mrzličavo tresoč se Luka izsul je na dlan vse ostale klinčke iz škatljice in nažgavši je ob enem pogoltoval je daljše vrste:

„. . . oklic z Filipom Bajčem, ki ima tukaj pri grofovskem plavžu gostilničarsko obrt. Mene je to vedno mrzilo, da si imel vzbog mene doma sitnosti, a brezuspešno bi se to z nama naprej vlekle. Kadar bi bila odcvetela, poslušal bi mater in iskal bi bogatejšo. Naj je torej nama, dokler je čas, obema pomagano. Jaz Tebi voščim srečo in vse dobro in Te na-posled še stokrat pozdravljam. Se spoštovanjem Fani Borovčeva.

(Konec prih.)

Osebnosti. Inspektor ljubljanske tobačne tovarne gosp. Viljem Möller je imenovan nadinspektorjem z dohodki VI činovnega razreda. — Stavbni praktikant gospod Karol Pick je imenovan deželnovladnim stavbnim adjunktom. — Srebrni zaslužni križec je dobil orožniški postajevodja v Ljubljani gospod Ivan Debevec. — Poštnim praktikantom v

Poučni in zabavni del.

S n e g.

Slika s Korotana.

Spisala Gabrijela Preissova. Prevel A. Dulan.

(Konec.)

Nehote je sedaj Luka strepetal z roko, ogorek zažgal se mu je do prstov — ali on se za pekočo bolelost sedaj ni brigal. Poprijel je dvakrat z desnico brezovo deblo beleče se v temi in je zašepetal sam k sebi: „No da — breza je to — bela breza h kateri sem se postavil! Fani Borovčeva — Fani“ — bučalo mu je težko in ostro po glavi kakor bi se mu te besede s silo v srce vsekale — „s spoštovanjem“! — Evo, predrugačeno ime in „s spoštovanjem . . .“

Opotekal se je nekoliko korakov in tu mu je ob jednom prišlo na misel: „To je lepa šala — res, da gostilničar — to si je pa slabo izmislila vzbog mojega prestrašenja. Gostilničar bi ravno iskal moč denarja — ti to znajo — in ona bi se tako hitro ne premislila . . . Da — jaz nisem tako glup, kakor si je to ona mislila, da me tira do besnosti in se mi potem posmehuje, kadar se vrne“!

Luka se je zasmijal, ali v prsih se mu ni olajšalo . . . Mrzelo ga je, zasekavalo se mu je ravno sedaj v srce, da je tam na tej štirski strani ostala Franjica tako dolgo — oh tako dolgo! Prihajalo mu je tudi na misel, da se vrne za to tesarjevo, ali tega ni učinil. Vlekel se je počasi kakor napit domov, naravnost na žitnico, v svoje ležišče. Pozabil je na večerjo in na navadno dolžnostno delo.

Po nekotkem času je prišla za njim mati in je že na stopnicah klicala: „Luka, Luka — si doma“?

Sin jo je dobro slišal, ali ni se oglasil. Čutil je, kako je stopala višje do njega v žitnico. Z medlo lučjo svetilnice zaplavila je temno žitnico, prikoralala do postaje in se dotaknila čudno pazljivo, nežno vrha glave svojega prvorojenca. „Spi kakor kamen — niti sleče se ne“ — zamrmrala je brez gneva in sreča, da se je obrnila k odhodu, Lukatu bilo je nenkrat tako tesno v duši, da bi bil pod to njeno roko zdaj in zdaj zaihtel.

Po odhodu materinem zmaknil je Luka noge iz ležišča in se je vsedel. Zabolele so ga glava in oči, in v prsih ga je stiskala bolelost. Počel si je gladiti čelo in lase — bilo je v tem nekaj tolažilnega, ali to ni dolgo umirjalo — bolelost se je vračala še z večjo jakostjo. „Zadušiti bi se tu človek mogel“ — zašepetal je počenši laziti k durim. Tu je nekoliko postal imajoč glavo položeno na laktih in potem je s tiha otvorivši, stopal tiho, tihotno doli in iz pohištva. Prehodil je naglo daljno pot k tesarjevemu domu, dotaknil se zaprtih durij, ali vzbujati ljudij iz spanja se vendar ni upal. Polagoma, tako s cela

počasi kakor star slab človek, vračal se je zopet v jasneči se noči k domu, in na tej poti molil je k Bogu vsemogočnemu, k Devici Mariji, k angelju varuhu in k svojemu patronu — vsa ta v mladeniški lahkomiselnosti zanemarjena vera vstala je pred njim v istinito uteho, da Franjica z nikomur ne bode imela oklica, da nikogor s tem protivnim imenom „Filip Bajč“ niti ne pozna, da si je to samo tako ljubljencu v strah izmislila . . .

Zjutraj je Luka troho zaspal, in po divjem pretrganem snu — o nekem črnem psu, s katerim se je moral ruvati — bil je vesel, ko je odprl oči. S takovo vlastito bogoljubno shromnostjo in ponižnostjo spomnil se je potem, da je včeraj zanemaril delo, in se je pospešil nadomestiti to s podvojeno marljivostjo zjutraj. Vračaje se iz hleva sestal se je v veži z materjo, katera mu je na njega „dober dan“ odvrnila:

„Kje pa si zopet včeraj blodil s tesarjevo? Jaz jej bom dala nositi in podtikati za mojim hrbtom pisma! Jaz vam vsem pokažem“! Luka ni odgovoril, prišlo mu je samo na misel, kako zna biti mati različna . . . Kako s cela drugačna se je zdela včeraj zvečer, ko je prišla za njim na žitnico!

V cerkev je šel s ponižnim namenom — ali odnašal je odtod največjo rano svojega življenja. Bilo je to torej vendar vse resnica, kar je bilo napisano v tem drobnem pepelnatem listu, a kako pozno kako smešno pozno moral je to zvedeti — ravno poslednji dan pred oklicem!

Seveda je pojmil z oken domačega pohištva, v poldnevem blesku solnca kakor: radosti žarečih, da največja krivda ni smela se očitati Franjici. Ona je že dosti nedolžno pretrpela od Lukeževe rodovine . . . Bila je tako razumna, vedela je, da se nima s čim pri takšnem sovraštvu in nemilosti tešiti.

Luka zaškripal je z zobmi. On v celem življenju svoji rodovini ni naredil nič žalega, nobene sramote, delal in drl je za vse dosti — a kaj je imel za vse? Skazili, podkopali so mu življenje — odtrgali od njega Franjico . . . Ali on jim tudi za to nekaj pove, nekaj dokaže . . . Še tega opoldneva pozval je Luka na hladen način brata vojaka, da bi mu prepustil svoj platneni ročni zaboječek, katerega si je iz Štajerskega prinesel, in pričel je vanj skladati razne svoje stvari, vse, kar mu je pristalo za odnašanje od doma.

Mati pritekla je za njim vsa zasopihana na žitnico. „Kaj imaš dete, za Gospoda Kristusa v misli? Kaj ti je kdo storil, da bi zapustil starajočo se mater in lepo posestvo? Vsekako je pokojni oče v poslednji uri na tvoje ime oporočil, ti si najsrečnejši iz cele rodovine“!

„Najsrečnejši“! — ponavljal je bridko Lukež. Da veste, jaz vam vse to prepustim, kar ste za me nagrabili skupaj. Nočete li tega! Dajte to drugemu, kateremu gotovo ne boste učili sreče, kakor ste to vsi storili meni“!

„In to delaš za to Borovčevo zmrzolino!“ izposodila si je mati v svojem strmenju besedo svojega drugega sina „za takove zavito kar si bodi, s katerim bi kakor se vidi zadovoljnosti ne poskusil“?

Luka zagrabil je na mizi stoječo modro, pozlačeno steklenico, katero mu je nekda j jedna njegova tetka prinesla s Celovca, in jo butnil na tla. „Kdo je zmrzolina? — Kdo je karsibodi?“ — zakričal je grozno kakor obseden. Ona je bila najboljša na svetu, in vi ste me ob njo pripravili! — drugemu ste jo gnali v naročje! Naj vam to Gospod Bog odpusti, ali jaz že nočem tu z vami dalje živeti“ — dodal je troho mirneje.

Mati se je spustila v jok, lomila si je roke; za njo je pritekla Zefka in jokali ter stokali sta obe.

„Aha — ti tudi prideš!“ — rogal se je Luka sestrici. „Nobena kača ne bi bila storila tega, kar si ti že pri meni in Franjici izvršila . . .“

Najmlajšega brata je Luka čudno, da ne potisnil od durij. Mislil je s cela resno oditi daleč v službo. Prodal je v Velikovcu svojo praznično žepno uro, kupil si je dežnik in jermen in je zahteval od predstojnika občine poselsko knjižico . . . Mati je privedla župana, botra, župnika, kateri je Lukežu tako ganljivo prigovarjal, da ga je silil v jok — ali nič ne pomaga, od svoje namere, da v četrtek odide z doma, se Luka vender ni odvrnil.

In tako je že v sredo zvečer voščil lahko noč dostavlja je: „Kogar že zjutraj ne vidim, naj se ima tu dobro“!

Navzgor v svojo spalnico vzel je seboj svečo v cinovem svečniku, doli je pripravil klinčke, zraven na mizo položil je svojo žepno uro — več že niti imel ni na skrbi. Že zadnje popoldne se seveda za nikogar v pohištvu ni brigal, pripravljal se je samo — pripravljal v svet. Tako ukoreninjena, da bolehalo hrepenenje ga je že nadlegovala samo domači prag prekoračiti, in še do najpoznejše smrti ne vrniti se več. Da bi že raje ta poslednja noč bila proč! Luka si je slekel suknjo, ugasnil luč in vlegel se na ležišče.

„Sedaj samo dobro naspiti se“ — si je mislil — tako s cela jednodušno, kakor si je v opoldnevni dobi vse jednodušno hotel določiti; „gledal bodem rano pobrati se od pohištva, preden se naši vzbudijo. Nočem že nikogar več slišati“.

Zaprl je oči in začel namenoma jednolično in silneje dihati. „Tako se najprej privabi spanec“ — rekel si je v duhu, ali ko po daljšem času spanec ni prišel, preobrnil se je Luka na dolnjo stran, vzel podglavnik in si ga položil pri znožji postelje pod glavo. Spomnil se je, da z obrazom proti oknu najbrže spozna, kedaj se bode jelo svitati . . . Sedaj je tam samo sivel štirjak (okna) brez meseca — brez le jedne zvezde, tako divno, tako tajno žalostno, kakor je bilo tisto pepelnasto pismo na prvi pogled.

Konečno je Luka zaspal, in zopet se mu je sanjalo o nekem črnem psu, s katerim se je ruval. Prebudil se je utrujen, kakor s prebodenim tilnikom, kajti ležal je ves čas z glavo na posteljnem okrajku pri zidu. Četrtnika okna zdela se mu je spremenjena, kakor pred svitanjem — res z dvora oglasil se je že glas kokota.

„Kaj se mi ta črni pes zaporedoma plete v sanjah“ — spomnil se je Luka vstajaje. Nažgal je svečo in se počel v pripravljenem kebeljčku umivati. Ko je bil gotov, preoblekel se je v praznično oblačilo in si je mislil gledaje k oknu, kjer sta naglo zamrknili dve zvezdici: „Vse to gre, kakor ura . . .“ To ga je opomnilo, da je pogledal na uro. Bilo je ob štirih — uprav tako najboljši čas . . . Ob pol petih, marsikdaj ob petih mati vstaja.

Prestavil si je zaboječek iz zemlje na stol, zasukal se okoli in okoli, pritisnil klobuk na glavo in ugasnil svečo. V temi zasvetile so se živeje zvezde v okencu . . . „Imel bodem lepo pot“ — mislil si je Luka, in pred spominom mu je migala zelenica s žoltimi poznimi cvetkami, šipkov grm in ljubki gladki konjiček, kateri je po stokrat pred njim na pot poskočil . . . Po cesti je žvižgal — lahkega srca bo žvižgal!

Prišel je z zaboječkom k durim odprl in zaprl jih je zopet brez šuma. „Mogel bi si tudi seboj vzeti svečo“ — mislil si je — ali z nova nažigati zdelo se mu je že nepotrebno. Na temnih stopnicah ga je nekaj jelo mraziti — spomnil se je zopet na tega črnega psa iz svojega dvojnega sanjanja. Kdo ima vender tu okoli takšnega črnega psa? — uvaževal je razumno iznebujoč se mrazljivega dojma (utisa) — moral sem ga nekje videti.

Že je bil na poslednji stopnjici, že je prijel za dolnje vrata . . . Slabo je vzdihnil, preložil zaboječek in dežnik v levico in z desnico napravil je na čelu, ustih in prsih križ . . . „Naj jim tu vsem cvete sreča — nič žalega jim ne voščim“ — zašepetal je in pri prvih besedah spomnil se je zopet na zeleno pot s cvetkami šipkovimi popki in igrajočim konjičkom. Ko je odpiral duri, zdelo se mu je, kakor bi z njih nekaj težkega otresal; konečno je izstopil — in z zadržano sapo ustavil se je kakor prikovan . . .

Okoli in okoli lesketal se je sneg — beli, tihi sneg . . . Na zemlji zgladil se je v ravnino, ogrnil nasprotno streho, vrt, hruško pri vodnjaku — voz in plug na dvoru, na vse je legel, razsipljen je bil po celem svetu in nakladal povsod tihi — tihotni mir . . .

Luka zganil je nogo; udrla se mu je v to rahlo, mirno odejo . . . Potegnili jo je nazaj . . . Ta stopinja se je pokazala, otemnela je kakor greh . . . Zgoraj nad njo otrpnile so zvezde . . .

A v prsih svojih do tega časa se gibajočih, čutil je Luka naglo nekaj novega . . . Bilo je to nepre-

makljivo, nežno, tihotno . . . Usadilo se je to s trpko mislijo, da ta, katera ni hotela čakati, trpeti in odcveteti v ljubavi, ni bila razumna, ali samo zavita; razumnejši zdel si je sedaj Luka sam tudi s temi solznimi očmi, ko se je divil, kako lahko se je Franjica navadila na družega, in kako lahko je njena tovarišica Katra razdajala poljube . . .

Da na tem, kar je mati pravila o Franjičini ceni bilo je vendar nekaj resnice.

V veži zaškripala so vrata — na prag je naglo pritekla velika silna žena v spodnji obleki z nagimi lakti in grlom.

„Kdo je to?“ zakričala je prestrašeno, in s plašno grozo razlegal se je njeni glas kričoč: „Luka — moj Luka!“

„Ne kričajte!“ odzval se je že od priprtih stopničnih vrat sinov glas.

Luka se je potem, od prazničnega oblačila zopet razpravil, dolgo gledal po zazorevaječi krajini, kako se povsod beli ta tihi mirni sneg . . .

Novice.

— **Osebna vest.** Stavbni svetnik pri dež vladi v Ljubljani, gosp. Roman Waschica je imenovan višjim stavbnim svetnikom.

— **Za mestne uboge.** Dobrotnik, ki noče biti imenovan, daroval je mestnemu ubožnemu zakladu v Ljubljani znatni znesek 300 kron.

— **»Matica Slovenska«** je razposlala ravnokar svoje književno darilo za leto 1901, ki obstoji iz sledečih 6 knjig: I. Zbornik III. zvezek. Uredil L. Pintar, natisnila Narodna tiskarna. Vsebina: 1. Dr. K. Štrekelj: Prešeren in narodna pesem. 2. Fran Orožen: Nekoliko o zemljevidih slovenskih pokrajin v prejšnjem in sedanjem času. 3. Ivan Prijatelj: Puškin v slovenskih prevodih. 4. Ivan Steklasa: Herbart X. Turjaški, karlovški general. 5. J. Šlebinger: Književni drobiž iz leta 1839. 6. Ivan Vrhovec: O ustanovitvi šentjakobske, frančiškanske in trnovske fare v Ljubljani. 7. Ivan Vrhovec: Dve predavanji o ljubljanskih pokopališčih. 8. Dr. K. Glaser: Bibliografija slovenska. II. Letopis za leto 1901. Uredil Evgen Lah. Natisnila Blasnikova tiskarna. III. Knezova knjižnica. VIII. zvezek. Uredil Fran Levec. Natisnila Narodna tiskarna. Vsebina: 1. Ivan Cankar: Tujci. 2. Fr. Kr. Meško: Črtice: Besede otožnosti. Slika. Razne poti. Sen poletne noči. C. F. J. Doljan: Lajnar. Slika iz življenja. IV. Zabavna knjižnica. Tiskala Blasnikova tiskarna. Vsebina: 1. Štiri bajke Sáltikova-Ščedrina. (Prevel Ivan Prijatelj.) 2. Peter Bohinjec: Za staro pravdo. (Povest iz leta 1515.) V. Vojvodina Kranjska. (Slovenske zemlje IV. del.) Prirodnoznanstveni, politični in kulturni opis (33 podob). Spisal Fr. Orožen. Natisnila Blasnikova tiskarna. VI. Slovenske narodne pesmi. 6. snopič. Uredil dr. K. Štrekelj. Natisnila Zadružna tiskarnica.

— **Vzpored IV. shoda slovanskih časnikarjev**, ki se bo vršil v Ljubljani o binkoštnih praznikih, je določen tako-le: Dne 17. maja (v soboto): ob 8. zvečer komerz v „Narodnem domu“. Dne 18. maja (binkoštno nedeljo): ob 7. zjutraj na Rožniku sv. maša in skupni zajutrek; — ob 9. dopoldne zborovanje v „Mestnem domu“; — popoldne ogledovanje Ljubljane in okolice; — ob 7. zvečer banket v „Na-

rodnem domu“. Dne 19. maja (binkoštni ponedeljek): ob 8. zjutraj izlet na Gorenjsko: Šum, Vintgar in Bled. Ob 3. popoldne obed v jezerskem salonu „Toplice“ na Bledu. Ob 1/4 8. uri zvečer povratek v Ljubljano. Zvečer sestanek v „Narodnem domu“. Dne 20. maja: ob 3/4 6. zjutraj izlet v Postojno, obisk jame in ob 2. popoldne odhod v Trst. — Udeležniki naj blagovolijo do 25. aprila t. l. pripravljalnemu odboru IV. shoda slovanskih časnikarjev v Ljubljani (gg. dr. Karolu Trillerju ali dr. Evgenu Lampetu) svojo udeležbo prijaviti. V pokritje stroškov za izdajo brošure blagovoli vsak udeleženec doposlati 10 kron. Samostojni predlogi se morajo naznaniti pripravljalnemu odboru v Ljubljani vsaj osem dni pred shodom.

— **Slavnost kranjskih gasilcev.** V soboto in v nedeljo so kranjski gasilci lepo poslavili 70letnico ustanovitelja kranjskega gasilstva gosp. Frana Doberleta. Slavljeneec, porojen 6. aprila 1832. l. v trnovski tiri v Ljubljani, si je s svojo marljivostjo in s svojo delavnostjo ustvaril cvetočo obrt in si pridobil občno spoštovanje, zlasti še, ker se je vedno in z vnemo žrtvoval za javni blagor. Deloval je dolgo časa v občinskem svetu in v trgovinski in obrtni zbornici, od leta 1869. pa se je oprijel težavnega dela, organizovati kranjsko gasilstvo. V letu 1870. je bilo ustanovljeno ljubljansko gasilno društvo. Gosp. Doberlet je prevzel načelstvo in deloval na to, da se je društvo lepo razvilo. Več kakor četrstoletja je bil načelnik ljubljanskega društva in isto je tako srečno organiziral in spopolnil, da se lahko primerja vsakemu drugemu. Vrh tega se je gosp. Doberlet neutrudno zavzemal, da se je gasilstvo organiziralo tudi po deželi. Leta 1888. so se vsa društva združila v „Zavezo“, katere vedno marljivi in vstrajni načelnik je gosp. Doberlet vkljub svojim 70 letom še danes. „Zaveza“ je ustvarila potrebno jednotnost v gasilstvu, kar je koristilo ne le gasilstvu, nego tudi občinstvu. To so zasluge, katere vsa dežela slavljencu s toliko večjo radostjo pripoznava, ker je gospod Doberlet delal vedno nesebično, iz gole ljubezni za stvar, za javno korist, za blagor prebivalstva, kar je danes postalo že redko. Zasluge gosp. Doberleta je pripoznal cesar, podelivši mu leta 1880. zlati zaslužni križec s krono. Povodom potresne katastrofe leta 1895. je bilo g. Doberletu izrečeno Najvišje pripoznanje za njegovo delavnost. Vrh tega je gosp. Doberlet bil izvoljen častnim članom „Zaveze“. Na mnoga leta!

— **Okrajna bolniška blagajna v Kranju** je bila dosedaj tretjič revidirana. Tretjo revizijo je izvršil odposlanec „Zveze“, dr. Cimadori. Našel je vse v najpopolnejšem redu in izjavil, da si Kranj lahko čestita, ker je ta bolniška blagajna najbolj uzorno vodena, dasi ima skoro najmanjše upravne stroške. Nova volitev v bolniško blagajno se bo vršila v nedeljo.

— **Razpust zadruga pekov in kolačnikov v Ljubljani.** V četrtek teden imela je zadruga pekov in kolačnikov ob 3. uri popoldan svoj občni zbor v gostilni pri gosp. Egidiju Bončarju. Predsedoval je gosp. Ivan Schrey. Navzoč je bil tudi magistratni svetnik gosp. Sešek. Ko so se podala razna poročila o delovanju odbora in se je izvršila nadomestilna volitev namesto izžrebanih članov odbora, se je prešlo k zadnji točki „Raznoterosti“. Tukaj se je oglašil k besedi gosp. Avgust Jenko, ter predlagal razpust zadruga. Ta predlog je motiviral s tem, da je vse zadržno delovanje brezuspešno in da na razne vloge kompetentna oblastva niti ne reagirajo. Proti razpustu sta govorila gosp. Iv. Bizjak in gosp. I. Žagar. Po dolgi debati je dal predsednik Jenkotov predlog na glasovanje; predlog je bil sprejet z vsemi proti dvema glasoma. Seveda se razpust ne izvrši, ker to po zakonu ni dovoljeno.

— **Ribarski okrajni odbor za Kranjsko** oddaja nekaj tisoč enoletnih šarenih postrvi (trutta iridea). Ta vrsta vspeva posebno v ribnikih z dovoljnim pretokom vode, iz katerih so iztrebljene ščuke. Za odjemalca iz Kranjske se oddajajo te